

معاونت پژوهش‌های
کاربردی

سند

نظرات استدلالی

لایحه موافقتنامه تأسیس و چهارچوب فعالیت مراکز فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراسیون روسیه

شماره مسلسل: ۴۰۳۲۰۲۸

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۶/۱۷

باسمه تعالی

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

لایحه موافقتنامه تأسیس و چهارچوب فعالیت
مراکز فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی
ایران و دولت فدراسیون روسیه

تاریخ تصویب: ۱۴۰۳/۰۲/۲۳

کد ترازش: ۴۰۳۲۰۲۸

۱۴۰۲/۰۶/۱۷

تاریخ نظر شورای نگهبان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۲

باسمه تعالی

لایحه موافقتنامه تأسیس و چهارچوب فعالیت مراکز فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراسیون روسیه

درباره مصوبه

برخی از مواد لایحه‌ی «موافقتنامه تأسیس و چهارچوب فعالیت مراکز فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراسیون روسیه» که در مرحله‌ی اول در تاریخ ۱۴۰۲/۹/۱۳ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده بود، پس از بررسی در جلسه‌ی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۶ شورای نگهبان، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی تشخیص داده شد.

حال مجلس در مرحله‌ی دوم و در راستای رفع ایرادات مذکور شورا، مصوبه‌ی اصلاحی که در تاریخ ۱۴۰۳/۲/۲۳ به تصویب رسیده است را به موجب نامه‌ی شماره ۸۱۳/۱۰۶۵۵ مورخ ۱۴۰۳/۲/۲۶ به شورای نگهبان ارسال کرده است. این شورا با بررسی مصوبه‌ی اعاده‌شده در تاریخ ۱۴۰۳/۳/۱۰، مفاد آن را مغایر با موازین شرع و قانون اساسی ندانست و نظر خود را به موجب نامه‌ی شماره ۱۰۲/۴۲۲۳۷ مورخ ۱۴۰۳/۳/۱۲ به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی رساند.

«نظرات استدلالی شورای نگهبان در خصوص لایحه موافقتنامه تأسیس و چهارچوب فعالیت مراکز فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراسیون روسیه (مرحله دوم)»

ماده واحده -

[در سطر آخر ماده واحده بعد از عبارت «مشمول بر یک مقدمه و هجده ماده به شرح پیوست» عبارت «با رعایت موازین شرعی» اضافه می‌شود].
موافقتنامه تأسیس و چهارچوب فعالیت مراکز فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراسیون روسیه مشتمل بر یک مقدمه و هجده ماده به شرح پیوست با رعایت موازین شرعی تصویب و به دولت اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

تبصره - ...

■ دیدگاه عدم مغایرت

در مقدمه‌ی این موافقتنامه اشاره شده بود که «موافقتنامه‌ی فرهنگی ۳۱ مرداد ۱۳۴۵ هجری شمسی» نیز لازم‌الاجرا است. در ماده‌ی (۴) موافقتنامه‌ی مذکور که طرق توسعه‌ی روابط فرهنگی میان دو کشور را بیان کرده است، تبادل فرهنگی در حوزه‌های مختلف از جمله «رقص باله» نیز پیش‌بینی شده است، لذا شورا اطلاق لازم‌الاجرا دانستن موافقتنامه‌ی مذکور را از این جهت مغایر با موازین شرع اعلام کرده بود. حال با توجه به اصلاح انجام شده در ماده واحده و ذکر صریح قید «با رعایت موازین شرعی» برای تصویب موافقتنامه‌ی حاضر، اشکال شرعی پیشین شورا مرتفع شده است.

■ نظر شورای نگهبان

ماده واحده، با توجه به اصلاح به عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

ماده ۲-

[در بند (۱) ماده (۲) عبارت «دیپلماتیک» به عبارت «سیاسی (دیپلماتیک)» اصلاح می‌شود.]
۱- مرکز فرهنگی ایران در شهر مسکو تحت نظارت کلی رئیس نمایندگی سیاسی (دیپلماتیک) جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه فعالیت‌های خود را انجام خواهد داد.

▪ دیدگاه عدم مغایرت

در بند (۱) ماده (۲) سابق، از عبارت انگلیسی «دیپلماتیک» استفاده شده بود. از آنجایی که طبق اصل (۱۵) قانون اساسی، اسناد و مکاتبات و متون رسمی باید با خط و زبان فارسی باشد، عبارت مذکور از سوی شورا مغایر با اصل (۱۵) قانون اساسی اعلام شد. حال با اصلاح انجام‌شده و جایگزینی عبارت «سیاسی»، مغایرت مزبور مرتفع شده است.

▪ نظر شورای نگهبان

ماده (۲)، با توجه به اصلاح به عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

ماده ۴-

[در ماده (۴) عبارت «حق داشتن شخصیت حقوقی» جایگزین عبارت «حقوق شخصیت حقوقی» می‌شود و شماره‌گذاری بندهای ذیل بندهای ماده (۶) اصلاح گردید.]
مراکز طبق قوانین دولت پذیرنده از حق داشتن شخصیت حقوقی برخوردار خواهند بود.

▪ توضیح اعمال تذکر

در ماده (۴) پیشین، از عبارت «حقوق شخصیت حقوقی» برای رعایت قوانین دولت پذیرنده در مراکز فرهنگی استفاده شده بود که با متن انگلیسی موافقت‌نامه مغایرت داشت و شورا به این امر متذکر شد. اکنون با اصلاح صورت‌گرفته، تذکر پیشین شورا عیناً اعمال شده است. گفتنی است دیگر تذکر شورا در خصوص شماره‌گذاری بندهای ذیل ماده (۶) نیز

اعمال شده است.

▪ نظر شورای نگهبان

ماده (۴)، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

▪ نظر نهایی شورای نگهبان

مصوبه مجلس شورای اسلامی در خصوص لایحه موافقتنامه تأسیس و چهارچوب فعالیت مراکز فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراسیون روسیه، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای مدظله‌العالی

«... شما استدلال دارید، اما این استدلال برای مجلس، گاهی معلوم نیست، گاهی برای مجمع تشخیص هم درست معلوم نیست، ... در حالی که خوب است در متن آن حکم اشاره‌ای به استدلال بشود و در یک محل جداگانه آن استدلال به تفصیل نوشته بشود.»

در دیدار با اعضای شورای نگهبان (۱۳۷۹/۴/۲۸)

تهران | خیابان شهید بهشتی
خیابان سرافراز | کوچه پنجم | پلاک ۱۱

www.ccri.ac.ir

کدپستی ۱۵۹۷۸۵۶۱۱۳
دیپارخانه ۰۲۱۸۸۵۳۳۴۲۲

پژوهشکده شورای نگهبان